Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro bezpečnost a obranu

2025/2142(INI)

14.08.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o evropské obranné připravenosti do roku 2030: posouzení potřeb
(2025/2142(INI))

Výbor pro bezpečnost a obranu

Zpravodaj: Christophe Gomart

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....8

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ 9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropské obranné připravenosti do roku 2030: posouzení potřeb
(2025/2142(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),

– s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii, zejména na kapitolu 2 oddíl 2 o společné bezpečnostní a obranné politice,

– s ohledem na bílou knihu o evropské obraně – Připravenost 2030, kterou předložila předsedkyně Evropské komise dne 19. března 2025, a na její plán financování „ReArm Europe“, který se skládá z pěti složek,

– s ohledem na společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 18. května 2022 o analýze nedostatků v oblasti investic do obrany a dalším postupu (JOIN(2022)0024),

– s ohledem na studii Evropské komise zveřejněnou dne 11. ledna 2024 s názvem „Access to equity financing for European defence SMEs“[1] (Přístup ke kapitálovému financování pro evropské malé a střední podniky v oblasti obrany),

– s ohledem na společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 5. března 2024 nazvané „Nová strategie pro evropský obranný průmysl: dosahování připravenosti EU prostřednictvím pohotového a odolného evropského obranného průmyslu“[2],

– s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti (Draghiho zpráva),

– s ohledem na zprávu o činnosti Evropské investiční banky (EIB) za rok 2024,

– s ohledem na zprávu Evropského parlamentu ze dne 30. dubna 2025 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Program pro evropský obranný průmysl a rámec opatření pro zajištění včasné dostupnosti a dodávek obranných produktů (EDIP) (COM(2024)0150 – C10-0005/2024 – 2024/0061(COD)),

– s ohledem na společné prohlášení, které dne 6. června 2025 zveřejnily Francie, Německo, Španělsko, Estonsko, Lucembursko, Nizozemsko a Portugalsko k zavedení evropské značky „Finance Europe“[3],

[1] https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024JC0010
[3] https://presse.economie.gouv.fr/lancement-du-label-europeen-finance-europe-pour-que-lepargne-des-europeens-contribue-au-financement-de-leconomie-europeenne/

– s ohledem na návrh Evropské komise ze dne 17. června 2025 týkající se souhrnného balíčku v oblasti obranné připravenosti, který má zjednodušit příslušné právní a správní rámce s cílem posílit obrannou připravenost Unie,

– s ohledem na stanoviska Hospodářského a měnového výboru, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Rozpočtového výboru,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro bezpečnost a obranu (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že podle Evropské obranné agentury (EDA) výdaje členských států na obranu po poklesu v roce 2014 dosáhly v roce 2024 výše 326 miliard EUR, což představuje 1,9 % jejich HDP;

B. vzhledem k tomu, že Komise odhaduje, že členské státy budou muset do roku 2030 investovat do obrany dalších 800 miliard EUR v rámci plánu „ReArm Europe“, což znamená 10% roční nárůst výdajů, aby v roce 2030 dosáhly přibližně 575 miliard EUR, tj. 3,15 % souhrnného HDP; vzhledem k tomu, že Komise ve svém návrhu víceletého finančního rámce (VFR) na období 2028–2034 vyčlenila na obranu a vesmír 131 miliard EUR, což je pětkrát více než v předchozím období;

C. vzhledem k tomu, že podle agentury EDA bylo 30 % výdajů členských států na obranu v roce 2024 věnováno na investice, z toho 88,2 % na pořízení nového vybavení a 11,8 % na výzkum a vývoj; vzhledem k tomu, že v rámci plánu „ReArm Europe“ by toto zvýšení mělo do roku 2030 přinést dodatečné investice ve výši nejméně 240 miliard EUR;

D. vzhledem k tomu, že podle Komise 78 % nákupů členských států v oblasti obrany v období od února 2022 do června 2023 pochází ze třetích zemí, z toho dvě třetiny ze Spojených států, a že 70 % obratu evropské technologické a průmyslové základny obrany (EDTIB) závisí na evropských veřejných zakázkách;

E. vzhledem k tomu, že podle Evropské asociace leteckého, kosmického a obranného průmyslu (ASD) čelí EDTIB, která v roce 2023 představovala přibližně 580 000 přímých pracovních míst, 1,4 milionu nepřímých pracovních míst a obrat ve výši 160 miliard EUR (z toho třetina pocházela z vývozu), trojí výzvě: náboru, dodávkám a financování;

F. vzhledem k tomu, že podle studie Komise čelí malé a střední podniky v oblasti EDTIB větším obtížím při získávání úvěrů a kapitálového financování než podniky v jiných odvětvích, a to z důvodu: i) nepravidelnosti veřejných zakázek a platebních lhůt mezi subdodavateli, což snižuje přehlednost peněžních prostředků; ii) vyloučení obranných činností některými investory kvůli zachování dobré pověsti a iii) omezených možností odtoku aktiv v oblasti obrany na evropských kapitálových trzích;

G. vzhledem k tomu, že dodatečné požadavky na financování EDTIB v období 2025–2030 se odhadují na nejméně 30 až 40 miliard EUR, z toho 6 až 18 miliard EUR ve formě vlastního kapitálu;

H. vzhledem k tomu, že obranný průmysl zůstává jen málo konsolidovaný, strukturovaný kolem velkých zadavatelů a křehkých subdodavatelských řetězců, což omezuje likviditu malých podniků, které jsou často nuceny financovat své potřeby z provozního kapitálu pomocí dlouhodobých zdrojů;

I. vzhledem k tomu, že EIB v roce 2024 uvolnila téměř 1 miliardu EUR na podporu krátkodobých půjček malým a středním podnikům a v roce 2025 hodlá uvolnit 2 miliardy EUR; vzhledem k tomu, že od roku 2017 již přidělila 13 miliard EUR na obranu a do roku 2027 plánuje přidělit dalších 6 miliard EUR, přičemž rozšíří svou činnost na projekty dvojího užití a vytvoří nové finanční nástroje;

J. vzhledem k tomu, že v roce 2023 bylo z přímých zahraničních investic oznámených v rámci evropského mechanismu spolupráce při prověřování přímých zahraničních investic podrobeno hloubkovému přezkumu přibližně 39 případů, které se týkaly zejména odvětví obrany a letectví[4];

K. vzhledem k tomu, že navzdory vzniku specializovaných fondů v Evropě existovalo v roce 2024 pouze přibližně třicet evropských fondů specializovaných na obranu, z nichž čtyři měly aktiva přesahující 500 milionů EUR, ve srovnání s více než 50 fondy ve Spojených státech, z nichž 30 mělo tuto velikost, a vzhledem k tomu, že tato situace vede k méně atraktivnímu sekundárnímu trhu, nižšímu ocenění během výstupních transakcí a riziku převzetí zahraničními investory;

Poskytnutí stabilního základu a dlouhodobé vize pro soukromé investice do obrany

Podpora a lepší směrování veřejných investic členských států do obrany

1. je znepokojen tím, že navzdory cílům plánu „ReArm Europe“ do konce července 2025 pouze 10 z 27 členských států oznámilo jasný cíl zvýšit své výdaje na obranu do roku 2030 alespoň na 3 % HDP; vyzývá všechny členské státy, aby zveřejnily podrobnou strategickou vizi svých vojenských výdajů do roku 2030, včetně cílů v oblasti kapacit;

2. vítá návrhy v plánu „ReArm Europe“, které mají členským státům poskytnout větší rozpočtovou flexibilitu, zejména úvěrový nástroj ve výši 150 miliard EUR z nástroje „Bezpečnostní akce pro Evropu“; lituje však, že Komise tento nástroj založila na článku 122 SFEU, který vylučuje konzultaci s Parlamentem, což znemožňuje monitorování a kontrolu finančních prostředků a představuje riziko zvýraznění rozdílů mezi členskými státy; vyzývá Komisi, aby se zdržela uplatňování tohoto článku na další složky plánu „ReArm Europe“, jakož i na další otázky týkající se financování obrany;

3. vítá návrhy Komise na usnadnění a urychlení zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany; požaduje, aby bylo posíleno upřednostňování Evropy zvýšením kritérií způsobilosti pro plán „ReArm Europe“, zejména stanovením minimální hranice pro odhadovanou hodnotu financovaných výrobků pocházejících z evropských součástek nebo z přidružených zemí na 70 %;

Přizpůsobení rozpočtu Unie a jejích nástrojů financování bezpečnostním výzvám a potřebám

[4] https://circabc.europa.eu/ui/group/be8b568f-73f3-409c-b4a4-30acfcec5283/library/a27a9d61-a090-4637-99e0-1d2673b7d719/details?download=true

podniků

4. vyzývá Komisi, aby konsolidovala a upřesnila finanční krytí pro obranu stanovené ve víceletém finančním rámci na období 2028–2034 a aby prozkoumala všechny možnosti, jak podpořit investice členských států do obrany bez zvýšení jejich příspěvků nebo zdanění, zejména prostřednictvím stávajících mechanismů;

5. lituje, že investiční politika EIB stále vylučuje „zbraně a střelivo“; žádá, aby EIB v zájmu soudržnosti s plánem „ReArm Europe“ posílila svůj závazek vůči evropskému obrannému průmyslu; navrhuje formálně rozšířit její mandát o podporu EDTIB v rámci specializované dceřiné společnosti, která by byla podporována zárukami Komise a opírala by se o síť odborníků; domnívá se, že taková struktura by byla účinnějším řešením než vytvoření nové „banky pro obranu, bezpečnost a odolnost“, jak se navrhuje v usnesení o bílé knize o budoucnosti evropské obrany;

6. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit dostupnost a soudržnost evropských fondů na podporu investic pro podniky v oblasti EDTIB úpravou kritérií způsobilosti, zjednodušením postupů podávání žádostí a harmonizací cílů pracovních programů; vyzývá členské státy, aby posílily úlohu svých obchodních a průmyslových komor, pokud jde o podporu malých a středních podniků v oblasti EDTIB při hledání finančních prostředků Unie a při přístupu k nim;

Odstranění překážek soukromých investic do obrany

Zjednodušení přístupu ke krátkodobému financování pro podniky v oblasti EDTIB

7. vyzývá Evropské středisko pro sledování plateb, aby vypracovalo studii o dodržování platebních lhůt v rámci EDTIB ve srovnání se zbytkem odvětví, jakož i žebříček nejpřísnějších společností v tomto ohledu;

8. vyzývá EIB, aby s podporou členských států dosáhla objemu 4 miliard EUR na krátkodobé půjčky se zárukami za riziko až do výše 50 %, a požaduje, aby byla kritéria EIB pro závazky v oblasti obrany pružnější a jednodušší a aby byla způsobilost rozšířena na nepřímé subdodavatele;

Zvýšení schopnosti soukromých investorů financovat obranu zajištěním její slučitelnosti s udržitelným financováním

9. konstatuje, že navzdory úsilí, které bylo od začátku války na Ukrajině vynaloženo, se mnozí investoři stále zdráhají financovat obranu kvůli přísnému výkladu environmentálních, sociálních a správních norem (ESG) a kvůli riziku ztráty dobré pověsti; vyzývá účastníky finančních operací, aby zlepšili své odborné znalosti v oblasti analýzy a zpracování finančních prostředků týkajících se obrany; vyzývá Komisi, aby zintenzivnila informování a zvyšování povědomí o financování EDTIB;

10. vyzývá Komisi a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, aby nahradily pojem „kontroverzní zbraně“ pojmem „zakázané zbraně“ v souladu s definicí uvedenou v příloze nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2025/[...] přijatého v rámci souhrnného balíčku v oblasti obranné připravenosti; zdůrazňuje, že tato definice se omezuje na zbraně výslovně zakázané mezinárodními právně závaznými úmluvami; vyzývá

soukromé účastníky finančních operací, aby omezili svá vyloučení na tento konsolidovaný seznam a zveřejnili své investiční politiky; navrhuje, aby se případ od případu znovu přezkoumalo zařazení účastníků, jejichž investiční politika jde nad rámec tohoto vyloučení, do evropského financování;

11. vyzývá Komisi, aby veřejně potvrdila, že ekologická taxonomie Unie nezakazuje investice do obrany; žádá, aby obranné činnosti byly v této taxonomii uznány jako příspěvek k cíli udržitelného rozvoje OSN č. 16 („Mír, spravedlnost a silné instituce“) coby prvek prevence ozbrojených konfliktů a záruky míru;

Otevření příležitostí pro odtok obranných aktiv na finančních trzích mobilizací soukromého kapitálu

12. domnívá se, že je nezbytné podporovat evropský trh specializovaných investorů, kteří nabízejí kontinuální financování (úvěry, soukromý dluh a vlastní kapitál) společnostem v oblasti EDTIB ve všech jejich fázích (startupy, malé a střední podniky a středně velké společnosti); vítá iniciativu Komise a EIB vytvořit „Nástroj pro kapitálové investice pro obranu“ s rozpočtem 175 milionů EUR na období 2024–2027; vybízí EIB, aby tento rozpočet zvýšila na 1 miliardu EUR, a lépe tak uspokojila potřeby EDTIB a jejího hodnotového řetězce týkající se vlastního kapitálu;

13. vyzývá Komisi, aby zvážila zmírnění pravidel týkajících se protisoutěžních praktik s cílem usnadnit vnitroevropské konsolidace v případě, že strategické obranné podniky přejdou pod evropskou kontrolu; zároveň vyzývá členské státy, aby posílily kontrolu přímých investic prováděných zahraničními subjekty;

14. vítá zavedení značky „Finance Europe“; konstatuje, že tato značka, jejímž cílem je nasměrovat úspory jednotlivců k dlouhodobým investicím do reálné evropské ekonomiky, podporuje financování podniků vlastním kapitálem; vybízí Komisi, aby tuto iniciativu podpořila návrhem evropské značky v rámci unie úspor a investic;

°

° °

15. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Tváří v tvář nárůstu geopolitických hrozeb musí Evropa masivně investovat do modernizace svého obranného systému. Evropská unie po třicet let nedostatečně investovala do své obrany, což má dramatické důsledky pro její vojenské schopnosti a průmyslovou strukturu. Počet bojových tanků v Evropě tak poklesl z 16 851 v roce 1992 na 3 383 v roce 2021 (tj. pokles o 80 %)[1]. S ohledem na „nahromaděné zpoždění“ odhaduje Evropská komise potřebu dalších investic do obnovy a modernizace evropského arzenálu na 800 miliard EUR. Navzdory zvýšenému finančnímu úsilí od roku 2022 je efektivní posilování evropských armád stále zpomalováno různorodostí vnitrostátního rozpočtového plánování, setrvačností administrativních procesů, roztříštěností trhů a obtížemi při sdružování průmyslového úsilí.

Předsedkyně Evropské komise představila dne 5. března 2025 plán „ReArm Europe“, který má tyto potřeby naplnit. Tento plán, který má přinést dodatečných 800 miliard EUR na obranu EU, vychází z pěti návrhů, z nichž každý je uveden v kapitole 4 („Možnosti financování“) bílé knihy o budoucnosti obrany v Evropě.

Plán „ReArm Europe“ se však soustředí především na rozpočtové nástroje, které by mohly být poskytnuty členským státům na financování zvýšení jejich výdajů na obranu, a nezabývá se otázkou přístupu k dluhovému a kapitálovému financování průmyslových podniků v odvětví obrany. Podle studie provedené Evropskou komisí v lednu 2024 se však v období 2021–2022 dvě třetiny podniků v odvětví obrany rozhodlo nepožádat o kapitálové financování a téměř 50 % neusilovalo o dluhové financování (ve srovnání s průměrem 6,6 % u malých a středních podniků v EU ve stejném období)[2]. Hlavní důvody těchto obtíží, které Komise uvedla, jsou následující:

1. délka a složitost zadávacích řízení a platebních lhůt mezi hlavními dodavateli a subdodavateli v odvětví obrany, což omezuje přehled o tržním potenciálu a peněžních prostředcích;

2. příliš přísný a opatrný výklad environmentálních, sociálních a správních kritérií, který vede k politikám vyloučení ze strany bank a investičních fondů v EU;

3. prověřování přímých zahraničních investic do obranných aktiv v kombinaci s omezeným trhem investorů v závěrečné fázi v EU, což omezuje možnosti odtoku.

Cílem této zprávy z vlastní iniciativy je:

- dát Parlamentu příležitost vyjádřit se ke každému z návrhů plánu „ReArm Europe“,
- předložit k němu doplňující návrhy. Za tímto účelem bylo v období od listopadu 2024 do června 2025 provedeno na čtyřicet rozhovorů s různými institucionálními a soukromými subjekty působícími v oblasti obrany s cílem zjistit, jaké jsou současné překážky financování obrany v Evropě a jaké návrhy by mohly být podpořeny za účelem jejich odstranění.

[1] Munich Security Report, „Defense sitters – Transforming European Militaries in times of war“, červen 2023.
[2] Evropská komise, „Study results: Access to equity financing for European defence SMEs“, 11. ledna 2024.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že do své zprávy zahrnul podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu, které při vypracovávání návrhu zprávy obdržel od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví:

Zástupci zájmových skupin spadající do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti
Institucionální subjekty:
Banque européenne d'investissement (BEI) – M. Grégoire Chauvière Le Drian, directeur du bureau France, et Mme Alice Terracol, directrice de cabinet.
Direction générale de l'armement (DGA) - M. Emmanuel Chiva, délégué général pour l'armement.
Bpifrance - M. Nicolas Dufourcq, directeur général, M. Pascal Largade, directeur exécutif en charge de l'international, de la stratégie, des études et du développement.
Subjekty v obranném průmyslu:
Association des industries aérospatiales et de défense de l'Europe (ASD) - M. Burkard Schmitt, directeur défense.
Groupement des Industries Françaises de Défense et de Sécurité Terrestre (GICAT) - Général (2S) Jean-Marc Duquesne, délégué général.
Groupement des Industries Françaises Aéronautiques et Spatiales (GIFAS) - M. le général Frédéric Parisot, délégué général, Delphine Miramont, responsable des affaires européennes.
Groupement des Industries de Construction et Activités Navales (GICAN) - M. Philippe Missoffe, délégué général.
Účastníci finančních operací:
Bankovní sektor:
Fédération bancaire européenne - M. Mateusz Marciniak, public affairs advisor.
Deutsche Bank - M. Malte Kilian, Head of EU Government & Public Affairs.
European Associations of Coopérative Banks (EACB), Mme Priscille Szeradzki, présidente.
Société Générale - M. Eric Allain des Beauvais, responsable du financement des exportations de défense et spatiales, M. Stéphane Giordano, responsable des affaires publiques et président de l'AMAFI (Association française des marchés financiers).
Groupe BPCE - M. Benoît de La Chapelle-Bizot, conseiller du président du directoire du Groupe BPCE, directeur des Affaires Publiques.
Fédération Bancaire Française - M. François Lefebvre, directeur général adjoint, et M. Benjamin Quatre, responsable des affaires publiques.
Finanční trhy:
Association pour les marchés financiers en Europe (AFME) - M. Rémi Kireche, directeur général, Mme. Carolina Cazzarolli, avocate en charge de la finance durable et de la simplification.

[1] Interinstitucionální dohoda ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

German Investment Funds Association BVI - M. Rudolf Siebel, Managing Director.
Finance Denmark - Mme Pi Wegefelt, Head of EU Affairs, Investment and Sustainability.
Fonds d'investissement Défense Angels - M. Guy Gourevitch, président, M. François Mattens, co-fondateur vice-président.
Fonds d'investissement AllStrat - M. Eric Gaillat, associé co-fondateur, M. Rainier Brunet-Guilly, associé co-fondateur, M. Adrien Ramesan, associé co-fondateur.
Fonds d'investissement Tikehau - M. Grégoire Lucas, directeur des relations stratégiques.
Fonds d'investissement Weinberg Capital - M. Lionel Mestre, partenaire, responsable du fonds d'investissement Eiréné dédié aux PME et ETI de la défense.
Fonds d'investissements Sienna Investment Managers - M. Paul de Leusse, président, M. Thibault de Saint Priest, secrétaire général, Mme. Olivia Noirot-Nérin, directrice dette d'entreprises et future directrice du fonds défense Hephaïstos.
Pojistitelé:
Generali - M. Fabio Marchetti, Group Head of International Public Affairs and Regulatory Advocacy.
Munich RE - M. Gartside, Nicholas, Member of the Board of Management
Allianz - M. Fabien Wathle, directeur général d'Allianz France, M. Christophe Gauer, directeur des affaires publiques, M. Nicolas Boulet, Chief Investment Officer.
France Assureurs - M. Hugues Ribière, responsable des affaires européennes.
AXA - M. Jean-Baptiste Tricot, directeur des investissements du groupe.
Matmut - M. Leovic Lecluze, directeur des investissements, M. Nicolas Gomart, directeur général.
Jiné:
Incubateur HexaBlock, créateur de la plateforme de financement collaboratif d'entreprises de la défense SouvTech Invest - M. Thomas Léger, co-fondateur de SouvTechInvest, M. Pierre-Elie Froissard, co-fondateur et directeur de SouvTech Invest, Mme Nadège Monneron, co-fondatrice de SouvTechInvest, directrice d'HexaBlock.
Defacto, société de financement à court terme des entreprises, Mme Charlotte Gounot, présidente fondatrice.

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.